

El 38,2% dels contagis al Baix Camp són autodiagnosticats amb testos de farmàcia

Al Priorat supera el 40%

Una noia, fent-se un test d'antigen en una farmàcia. | ACN

La **sisena onada de la pandèmia** està suposant un col·lapse a l'atenció primària molt superior al provocat pels anteriors rebrots. Per mirar de descongestionar-la, la Generalitat va optar per admetre automàticament com a vàlids els **testos d'antígens adquirits a la farmàcia amb automostra i amb resultat positiu**, des del 27 de desembre. I des de llavors, **més d'un terç dels contagis comptabilitzats** ja no han requerit de confirmació amb una nova prova validada per part dels professionals sanitaris. En concret, es tracta de **més de 100.000 positius autodiagnosticats**.

L'increment de casos provocats per la variant **òmicron**, molts d'ells asimptomàtics o lleus, va provocar una compra massiva de tests d'antígens a les farmàcies les setmanes prèvies al **Nadal**, fins al punt que es van esgotar a nombrosos establiments i el preu es va inflar. Ara el govern espanyol ha anunciat que en regularà el cost, però també la Generalitat va maniobrar per evitar duplicar proves i que persones amb un resultat positiu haguessin de desplaçar-se a un CAP per fer-se un altre test, amb el risc de contagiar més gent pel camí. El resultat amb automostra dona dret fins i tot a la **baixa laboral** -ara ja amb alta automàtica en set dies-, després que es notifiqui el positiu a través del web de Salut, trucant a farmàcies col·laboradores o, en última instància, contactant amb el CAP.

Les dades sobre els casos autodiagnosticats **no s'identifiquen explícitament en les dades** sobre Covid, però aquestes sí que distingeixen entre els contagis totals detectats i aquells que computen per al càlcul del percentatge de positius d'entre les mostres extretes a atenció primària, els quals no inclouen els autodiagnosticats. I una simple resta permet constatar quins han emergit gràcies a tests comprats a la farmàcia i posteriorment s'han comunicats. El següent gràfic evidencia com aquests comencen a aparèixer clarament el 27 de desembre (des del moment en què ja no cal una segona prova al CAP).

En tot cas, el diferencial **no suposa automàticament la xifra exacta** de positius autodiagnosticats, ja que les dues dades presenten diferències menors, com el fet que una pren de referència el primer dia dels símptomes (si n'hi ha) i l'altra, la del resultat de la prova. Per això, abans del dia 27 ja hi havia certa diferència entre les dues xifres, en ocasions amb resultat negatiu perquè els biaixos es compensaven entre si, però el salt és evident a partir de la data en què no cal ratificar el resultat al CAP. Es tracta, en tot cas, d'una aproximació.

Entre el dia 27 i el 8 de gener (últim dia amb dades força consolidades), s'haurien autodiagnosticat uns 104.751 positius, el 36,3% del total, segons càlculs de **NacióDigital**. Aquest percentatge, però, va creixent, i **des de l'1 de gener ronda o supera sempre el 40%**. El dia que n'hi ha hagut més fins ara és el 3 de gener, amb 13.043 contagis trobats per auto mostra, tot i que en termes relatius va ser el 6 de gener. Durant el dia de Reis, 8.284 positius comunicats ho van ser per aquesta via, els quals representen més del 60% dels computats per Salut durant aquella jornada. I les dades dels darrers dies apunten que la xifra podria anar-se acostant o superant el 50% de manera consolidada.

Bona part d'aquests contagis s'haurien introduït a través de les **farmàcies col·laboradores**. La secretària de Salut Pública, **Carmen Cabezas**, ha concretat que així s'han registrat 61.587 casos des del 3 de gener (quan es va habilitat aquest canal), tot i que aquí també se sumarien els últims dies no consolidats. Igualment, el pes dels contagis autodiagnosticats és **molt diferent arreu del país**, tal com es pot comprovar en el següent mapa, amb dades per comarques i, allà on permet analitzar territoris menors, per àrees de gestió assistencial (sobretot a l'entorn metropolità). Les dades no estan disponibles a nivell municipal.

Hi ha tres comarques on el percentatge de casos autodiagnosticats des del dia 27 ja suposa més de la meitat del total. Es tracta de la **Cerdanya** (53,5%), el **Berguedà** (51,1%) i el **Solsonès** (50,6%), mentre que queden per sota del 20% al **Pallars Sobirà** (19%), el **Baix Penedès** (15,4%) i l'**Alt Urgell**, on la diferència entre les dues dades per calcular els autodiagnosticats és fins i tot lleugerament negativa (-6 casos), segurament pel fet que hi deuen haver emergit pocs positius per aquesta via i per alguns retards que provoquen un resultat clarament erroni.

En tot cas, aquestes diferències **no sembla que responguin a diferències de renda**, malgrat que s'havia criticat que podrien accedir a aquests tests sobretot aquelles persones amb més ingressos (a diferència d'altres països que financen el seu accés gratuït). La tendència creixent en el percentatge de positius autodiagnosticats a mesura que augmenta la renda és mínima i estadísticament no significativa, per bé que hi ha la limitació que només es poden analitzar dades mitjaneres comarcals i no d'individuals, així que podria ser que altres elements distorsionin aquesta primera anàlisi.

El protocol que evita que calgui una segona prova al CAP per certificar el contagi probablement ha deslliurat de feina l'atenció primària, malgrat que igualment ha patit del 2 al 8 de gener la setmana de més visites a causa de la Covid des de l'inici de la pandèmia, amb 331.261. I la xifra va en augment, ja que **només el dia 10 en va rebre prop de 100.000**. Ara bé, segurament també estan emergint més contagis asimptomàtics o amb símptomes lleus que **abans passaven per alt** i ara seguirien sense detectar-se si no s'estigués promocionant tant el test d'antígens de les farmàcies.

"Si no els comptabilitzéssim, hi hauria menys notificacions, això **ens va a la contra** [pel que fa a les dades d'incidència]", ha reconegut aquest dimecres Carmen Cabezas. La **Comunitat de Madrid**, per exemple, recull els positius per autodiagnòstic als seus registres però ha optat per no comunicar-los al Ministeri de Sanitat i, per tant, quan es comparen contagis entre comunitats, aquests no apareixen. Aquest és un element més que evidencia les **deficiències de la incidència de contagis com a element de mesura**, quan la capacitat de detecció i de recollir casos varia tant al llarg de la pandèmia i entre territoris.